

Verkenning Social Return on Investment (SROI) Analyse

Februari 2022

Deze SROI is opgesteld vanuit SET-up, het ondersteuningsprogramma bij de Stimuleringsregeling E-health Thuis (SET).

sensire
leven zoals u wilt

medisch
service
centrum
naasti
Zorg op afstand
Heel dichtbij

Compaan

Beeldschermzorg in de wijkverpleging
Uitwerking scenario: substitutie van zorg
2021-2025

VitaValley

Aanleiding

Vanuit Sensire wordt beeldschermzorg ingezet in de wijkverpleging om fysieke zorg waar mogelijk te vervangen en te voorkomen. klanten worden op afstand begeleid en ondersteund door medewerkers van de zorgcentrale NAAST. Denk bijv. aan ondersteuning bij specifieke handelingen (zoals het spuiten van insuline) of psychosociale ondersteuning. Voor het beeld zorgcontact wordt gebruik gemaakt van de Compaan tablet of Compaan app. klanten ervaren dat zij door de inzet van beeldzorg flexibeler zijn in het plannen van zorg, meer zelfvertrouwen hebben en meer zelfredzaam zijn.

Er is de afgelopen jaren door Sensire flink geïnvesteerd in het opschalen van beeldschermzorg, o.a. met behulp van de SET-subsidie. In 2021 zijn er in totaal 764 klanten die beeldzorg ontvangen. Tot nu is er nog geen maatschappelijke business case voor beeldschermzorg bekend. Met deze SROI Verkenning willen we een eerste aanzet doen. Hierbij ligt de focus op de inzet van beeldschermzorg ter vervanging van fysieke zorg.

Het SET-project van Sensire en Menzis vormt de basis voor de SROI Verkenning. Daarnaast zijn ook NAAST, VGZ en Compaan betrokken bij de totstandkoming van deze SROI Verkenning.

De heer Navis ontvangt zorg aan huis van Sensire

Scope van deze SROI verkenning

De maatschappelijke business case voor beeldschermzorg blijkt complex. Dit komt door de grote variatie in de manier waarop beeldschermzorg kan worden ingezet. Het is belangrijk om hierin focus aan te brengen. Wij hebben in eerste instantie gekozen om ons te richten op de substitutie van fysieke zorg. Dit vormt de basis voor de maatschappelijke business case beeldschermzorg. De inzet van beeldschermzorg ter voorkoming van fysieke zorg is in deze verkenning buiten beschouwing gelaten. Dit scenario willen we in 2022 wel verder uitwerken samen met andere SET-up deelnemers.

De inschatting is dat bij 50% van de klanten die beeldschermzorg ontvangen, dit wordt ingezet ter vervanging van fysieke zorg. We gaan uit van het volgende opschalingsscenario voor 2021-2025:

Jaar 1: 382 klanten
Jaar 2: 413 klanten
Jaar 3: 445 klanten
Jaar 4: 476 klanten
Jaar 5: 507 klanten

Uitgangspunt 80% maakt gebruik van Compaan tablet. De overige 20% gebruikt de Compaan app.

Opmerkingen vooraf

- Bij deze SROI Verkenning zijn we uitgegaan van een conservatief scenario. We zijn alleen uitgegaan van effecten op het vervangen van fysieke zorg. Eventuele opbrengsten zoals zelfstandigheid, eenzaamheid of het voorkomen van (zwaardere) zorg zijn niet meegenomen.
- De inzet van de Compaan is normaalgesproken breder dan alleen beeldbellen. Het gebruik van andere diensten van de Compaan zijn buiten beschouwing gelaten bij de opbrengsten. Wel zijn de aanschaf- en licentiekosten volledig meegenomen in deze SROI Verkenning.
- Bij de investeringen hebben we de kosten voor de technologie, implementatie, organisatie en infrastructuur meegenomen. Hierbij zijn alleen de directe kosten voor implementatie en organisatie meegenomen, zoals scholing en inzet ambassadeurs. De inzet van staf/beleidsmedewerkers is niet apart meegenomen, maar is wel nodig om de implementatie te laten slagen.
- De inzet van een externe zorgcentrale zorgt ervoor dat fysieke zorg die wordt vervangen ook echt vrijvalt en ingezet kan worden bij andere klanten. Hierdoor kunnen de wijkteams meer klanten fysieke zorg bieden. Dit draagt bij aan de beschikbaarheid en toegankelijkheid van fysieke zorg. Hoewel dit ook een economische opbrengst is, is de maatschappelijke waarde hoger gezien het belang hiervan.
- In deze SROI is uitgegaan van een week of maandtarief financieringsmodel, waardoor zowel de kosten als de opbrengsten bij de zorgorganisatie belanden. In het geval van een PxQ model zullen de opbrengsten van de zorg tijdsbesparing ten gunste komen van de zorgverzekeraar.
- De volledige opbrengst is bijna nooit in z'n geheel toe te schrijven aan één interventie, in deze SROI: Beeldschermzorg – substitutie van zorg. Wat was toch wel gebeurd en wat is toe te schrijven aan anderen? In deze SROI gaan we er van uit dat 50% van de opbrengsten voor Sensire en 25% van de opbrengsten voor de klant niet spontaan optreden en alleen aan de desbetreffende innovatie zijn toe te schrijven.
- Tot slot merken we op dat deze SROI Verkenning een eerste versie betreft. We hebben hier de ervaringen tot nu toe voor benut, maar ook aannames moeten doen over de opbrengsten. Op basis van de uitkomsten zullen we met de betrokken stakeholders verkennen hoe we de aannames kunnen toetsen en aanscherpen in een volgende versie.

SROI = Gespreksmodel!

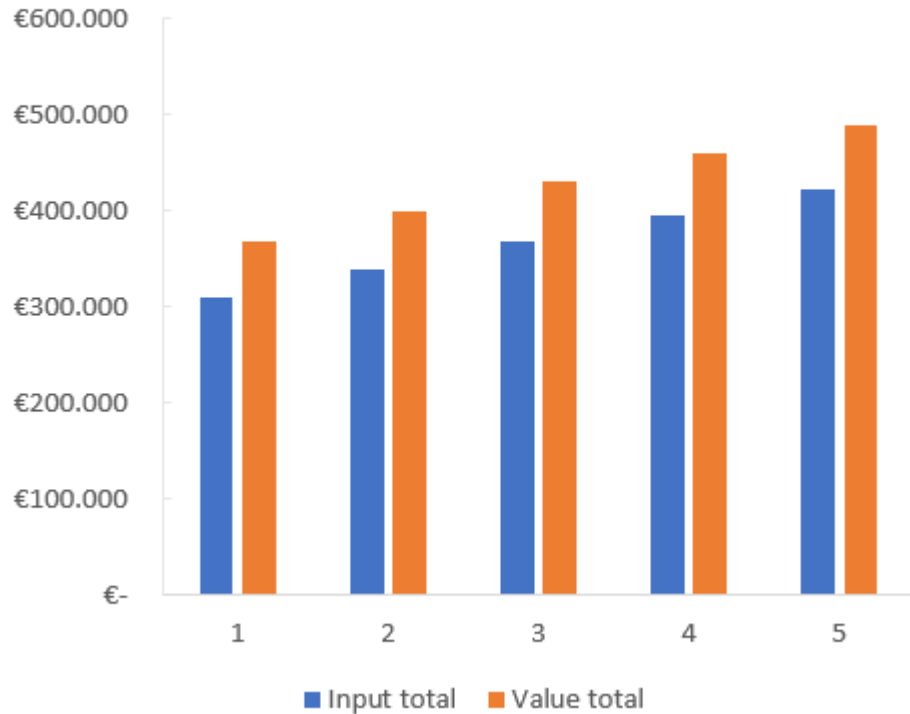
Bij de inzet van e-health komen vele vragen op:

- Wat is eigenlijk de maatschappelijke impact van deze e-health toepassing?
- Wat zijn de maatschappelijke kosten en baten op lange termijn?
- Bij wie vallen deze kosten en baten eigenlijk?
- Hoe komen we tot passende bekostiging?

Eén van de doelen van de Stimuleringsregeling E-health Thuis (SET) is *'het organiseren van een duurzame wijze van bekostiging en borging daarvan in inkoop- en contractafspraken'*.

De Social Return on Investment (SROI) analyse biedt hiervoor een geschikt gespreksmodel. In deze samenvatting presenteren we een SROI *Verkenning*. Dit is een eerste analyse, op basis van wat we nu weten, vermoeden en aannemen. Deze analyse moet uiteraard nog verder getoetst en onderbouwd worden; deze SROI Verkenning biedt daarvoor het gespreksmodel voor een vruchtbare dialoog met alle belanghebbenden.

Input vs. Value
per year

Titel: SROI Verkenning Beeldschermzorg: Sensire – NAAST- Compaan – VGZ – Menzis

Periode: 2021 – 2025

Belanghebbenden: klanten, mantelzorgers, zorgcentrale, zorgaanbieder, zorgverzekeraar

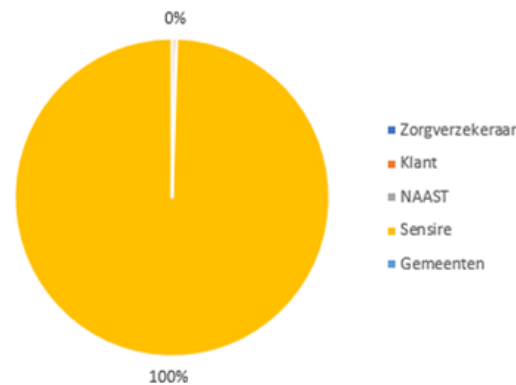
Initiators SROI: Sensire

Input voor SROI: interne businesscase Sensire, casuïstiek en aannames Sensire, input uit workshops 2, 30 september 2021 en 2 februari 2022.

Begeleiding: VitaValley in het kader van SET-up

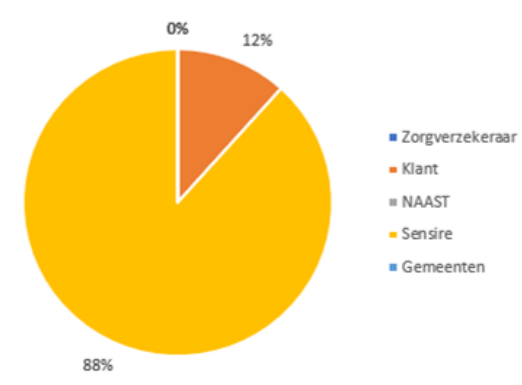
SROI Ratio 1,2

Inbreng
per stakeholder

Totaal: €1,8M

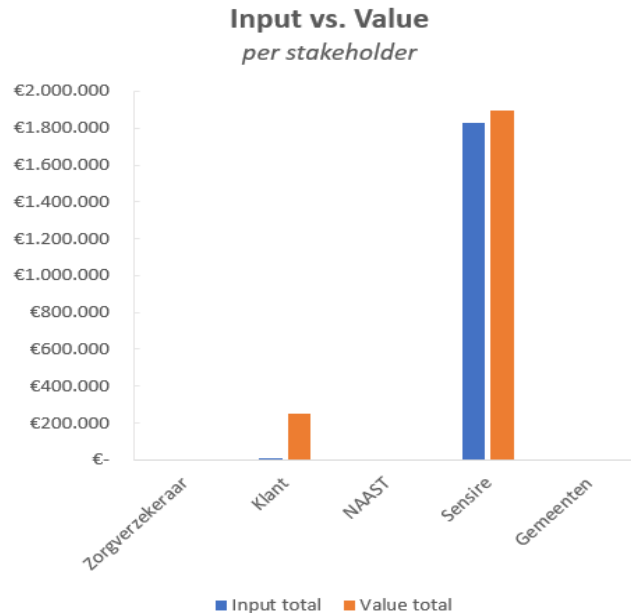
Opbrengst
per stakeholder

Totaal: € 2,1M

Value drivers en ratio per belanghebbende

Belanghebbende	Value drivers	Resultaat
Sensire	Verhogen productiviteit	+++
Sensire	Verminderen reistijd	++
klanten	Kwaliteit van leven	+

Hoe duurzaam bekostigen?

Deze SROI verkenning laat een minimum SROI ratio zien van 1,2. De opbrengsten voor de klant op het gebied van kwaliteit van leven zorgen voor een positief resultaat. Het resultaat van de kosten en opbrengsten voor Sensire is echter negatief. De grootste economische **inbreng** betreffen de kosten voor de inzet en infrastructuur van de zorgcentrale en de aanschaf en licentiekosten voor de beeldzorg toepassing. De grootste maatschappelijke **opbrengst** betreffen de hogere productiviteit en het verminderen van reistijd voor de zorgorganisatie. Dit is een belangrijk resultaat vanwege de krapte in de zorg. Deze hogere productiviteit draagt bij aan de beschikbaarheid en toegankelijkheid van zorg. De inzet van beeldzorg bespaard gemiddeld 9 minuten (inclusief reistijd), dit komt neer op gemiddeld **2,3 uur besparing per klant per maand**. Dit betekent dat voor iedere **7-8 klanten met beeldzorg je 1 extra klant** fysieke zorg kunt leveren. Om deze opbrengsten te kunnen verzilveren blijft vooralsnog een extra investering nodig in de technologie, implementatie, organisatie en infrastructuur voor beeldschermzorg. Hierover blijven vooralsnog afspraken nodig met de zorgverzekeraar bijv. binnen week/maandtarieven of door de inzet van de prestatie zorgtechnologie.

Toegankelijkheid van zorg

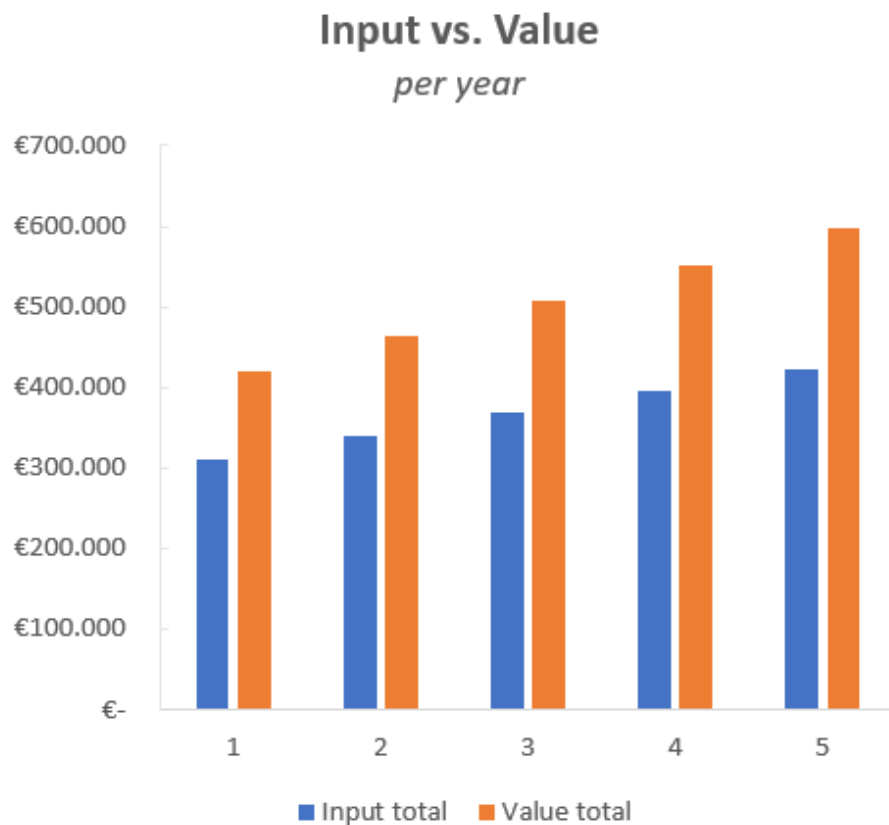
Door de inzet van beeldzorg zijn zorgorganisaties in staat om meer klanten te behandelen met minder inzet. Deze opbrengsten dragen bij aan een betere toegankelijkheid van zorg. Over de totale periode wordt **23.600 uur** aan zorg en reistijd bespaard. Hiervan kunnen **113 extra klanten** fysieke zorg ontvangen.

Toekomstscenario's

Er zijn een aantal opties om op den duur de kosten omlaag te brengen of de opbrengst te verhogen:

- **Meer zorgdiensten** aanbieden **op hetzelfde device**, zo verhoog je de opbrengsten en zouden de kosten verdeeld kunnen worden over de verschillende zorgdiensten. Denk aan thuismeten chronisch zieken, beweegcoach, etc.
- Door met **meer zorgverleners** (huisarts, ziekenhuis, dagbesteding, paramedici, etc.) gebruik te maken van **hetzelfde device** verhoog je de opbrengsten en kun je de kosten spreiden.
- Vergroten van **schaalgrootte bij zorgcentrale**, zowel meer organisaties als meer klanten per organisatie zou de extra kosten van de zorgcentrale verlagen.
- In de toekomst zullen steeds meer klanten een **eigen device** bezitten, dit maakt beeldzorg aanzienlijk goedkoper.

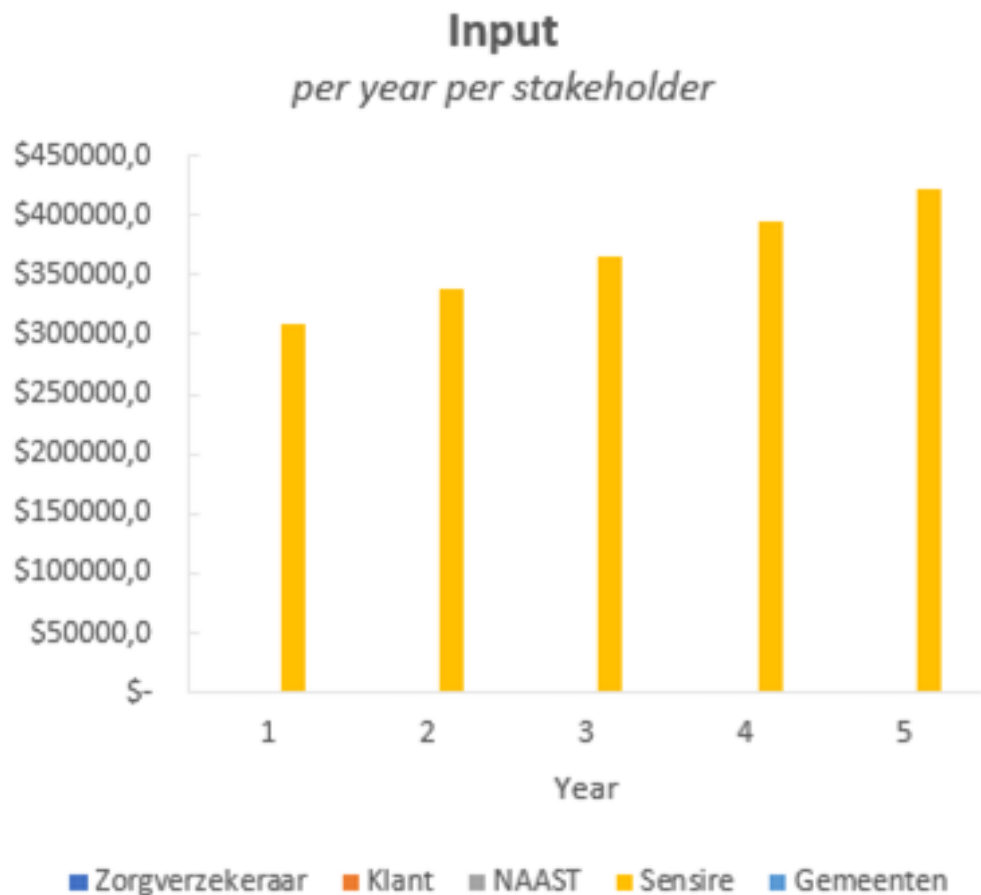
Scenario o.b.v. cijfers Compaan

De aannames van Sensire over tijdsbesparing in dit minimumscenario zijn conservatief. Leverancier Compaan publiceerde in januari '22 op basis van de cijfers van Sensire, Carinova en Brabantzorg positievere aannames, namelijk:

- Tijdsbesparing zorg: 7 minuten (tov 5 min in minimumscenario)
- Tijdsbesparing reistijd: 6 minuten (tov 4 min in minimumscenario)

We hebben deze aannames ook doorgerekend en komen dan tot een **SROI-ratio van 1,4**. De inbreng voor Sensire blijft gelijk, terwijl de opbrengsten stijgen van 2,1 mln naar 2,2 mln.

Stakeholder 	Input & Activity 	Output & Outcome 	Impact Deadweight & attributie 	Indicators & waarden Voor uurtarieven gebruik referentieprijzen ZINL
Impact matrix o.b.v. workshops 2 en 30 september '21				
klanten thuiswonend	Aanleren en gebruik beeldzorg	Toename kwaliteit van leven door: ervaren veiligheid, flexibiliteit en zelfredzaamheid	Middel (25%)	Willingness to pay
Zorgorganisatie Wijkteams en staf	Wijkteams: Aanvraag beeldzorg en ondersteuning bij eerste gebruik Organisatie: Inkoop, organisatie, logistiek, administratie, scholing	Toename medewerkerstevredenheid Verhogen arbeidsproductiviteit	Hoog (49%)	Besparing reistijd- en reiskosten Kortere zorgmomenten beeldzorg Meer klanten fysieke zorg bieden
Zorgcentrale NAAST	Leveren beeldzorg en terugkoppeling wijkteam Kosten voor inzet en infrastructuur beeldzorgcentrale	Frequentie en inzet beeldzorg per klant	n.v.t	<i>De opbrengsten van de inzet van NAAST komen ten goede aan Sensire.</i>
Zorgverzekeraar Menzis, VGZ	Afspraken over inzet en financiering beeldzorg	Toegankelijkheid van zorg	n.v.t.	<i>De toegankelijkheid van zorg is meegenomen in de opbrengsten bij Sensire.</i>

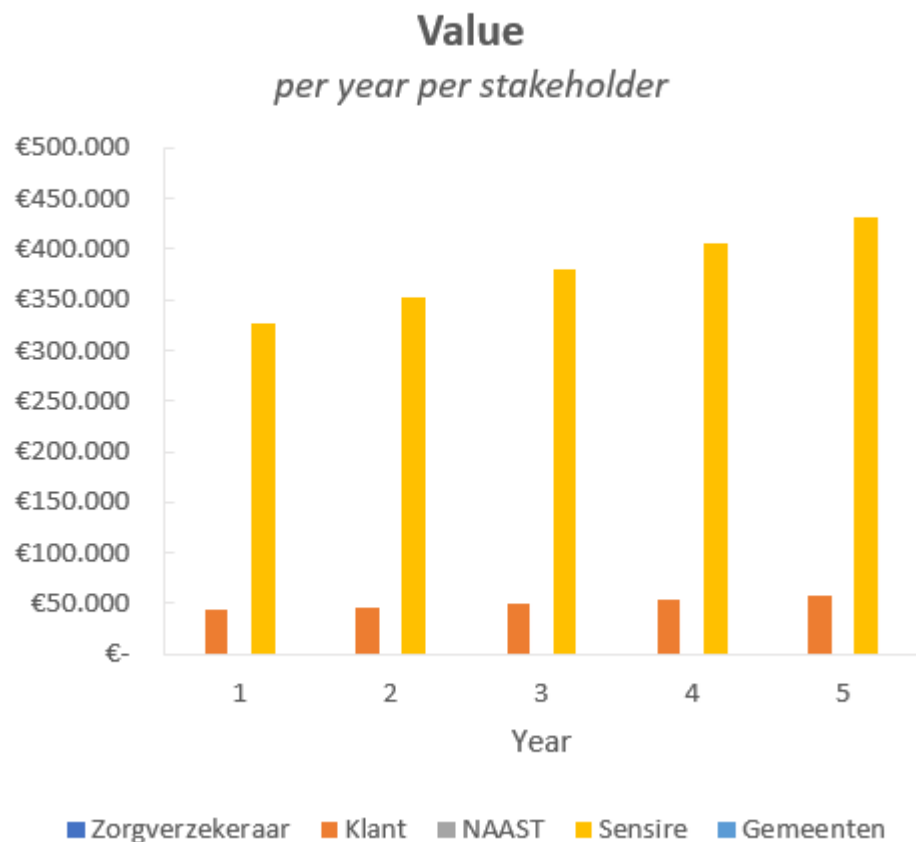

In deze SROI Verkenning liggen vrijwel alle investeringen bij Sensire. De inbreng in tijd door klanten is ook meegenomen, maar is in verhouding met de andere investeringen verwaarloosbaar (<1%). De belangrijkste investeringen zijn:

1. Meerkosten voor inzet zorgcentrale
2. Aanschaf en abonnement applicatie en device
3. Kosten infrastructuur zorgcentrale

De kosten voor de inzet van de zorgcentrale bestaan voor 75% uit personeelskosten en voor 25% uit vaste kosten voor de implementatie en infrastructuur. De meerkosten voor de inzet van de zorgcentrale bestaan voor het grootste deel uit deze vaste kosten. Bij verdere opschaling zullen de meerkosten t.o.v. de wijkteams lager worden.

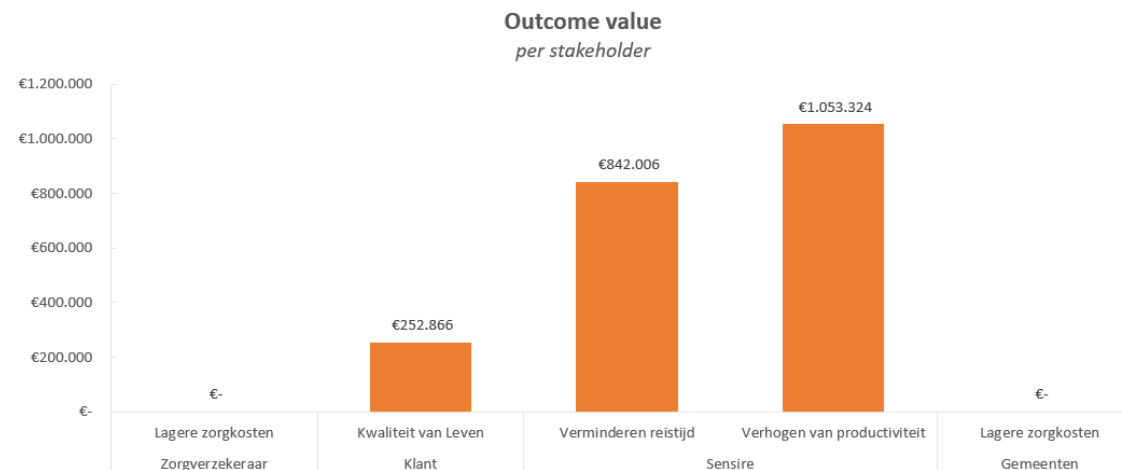
Belanghebbende	Inbreng	Beschrijving en kosten
klanten	Tijd	klanten besteden gemiddeld 45 minuten aan uitleg en oefenen van beeldzorg. Deze tijd waarderen we op €15 / uur (op basis van de referentieprijzen van het Zorginstituut NL). klanten maken gemiddeld 9 maanden gebruik van beeldschermzorg. We gaan uit van in- en uitstroom van 11 klanten per maand.
Zorgorganisatie	Tijd en geld	<p>Aanschaf, abonnement en aansluitkosten Compaan tablet of app. De aanschaf van de Compaan 4G tablet (€ 355) wordt over een periode van 3 jaar afgeschreven. Aansluitkosten bedragen €29 per klant (n.v.t. voor app) en abonnementskosten tablet: €22,90 en app: €12,95 . Omdat we uitgaan van een verloop van 11 klanten per jaar en 20% gebruik van de app zijn er minder tablets nodig dan het totale aantal klanten. Zie schema hieronder.</p> <p>De kosten van de zorgcentrale bestaan uit zowel vaste kosten per cliënt (aansluitkosten €15 per klant en abonnementskosten €7,69 per maand) en de geleverde uren beeldschermzorg. Het uurtarief voor de inzet van de zorgcentrale is hoger dan het gecontracteerde tarief van het wijkteam. Deze meerkosten zitten voornamelijk in het gebruik van het platform en de infrastructuur van NAAST. We rekenen met een meerprijs van gemiddeld €25 per uur geleverde zorg.</p>
Zorgverzekeraar	Tijd	De Deze inzet valt binnen reguliere activiteiten / rol zorgverzekeraar en wordt niet doorgerekend aan de SROI Beeldschermzorg,

Opbrengsten

De opbrengsten zijn verdeeld over de zorgorganisatie en de klanten. Hierbij zijn de belangrijkste opbrengsten voor de zorgorganisatie, namelijk **verhogen productiviteit** en het **verminderen van reistijd**. Bij klanten hebben we als indicator voor de kwaliteit van leven de *'willingness to pay'* genomen. Als klanten stoppen met beeldzorg krijgen zij de gelegenheid om de Compaan tablet over te nemen. Hier wordt regelmatig gebruik van gemaakt.

Opbrengst per stakeholder

Belanghebbende	Opbrengst	Beschrijving
klanten en mantelzorgers	Toename kwaliteit van leven	klanten ervaren een toename in de kwaliteit van leven door meer eigen regie, meer zelfvertrouwen en meer flexibiliteit bij het indelen van zorgmomenten. Als indicator gebruiken we de 'willigness to pay'. Dit is de bereidheid om voor deze dienst te betalen, ervan uitgaande dat ze over de benodigde middelen beschikken. Als klanten stoppen met beeldzorg krijgen zij de gelegenheid om de Compaan tablet over te nemen. Hier wordt regelmatig gebruik van gemaakt. We veronderstellen een 'willigness to pay' van €455 gebaseerd op de aanschaf van een Compaan en een Compaan consumentenlicentie van een jaar. Met een impactclaim van 25% is de netto waarde €114 pppj.
Zorgaanbieder	Hogere productiviteit en minder reistijd	<p>De inzet van beeldschermzorg bespaart gemiddeld 5 minuten per zorgmoment. Daarnaast wordt 4 minuten bespaart aan reistijd en € 1,88 aan reiskosten per zorgmoment. Voor de besparing in tijd rekenen we met een referentieprij voor de inzet van het wijkteam van € 64,00 per uur.</p> <p>Met de tijd die vrij valt door de inzet van de zorgcentrale kan fysieke zorg worden geleverd aan klanten die dit nodig hebben. Welke aannames hebben we hier gedaan? Deze opbrengst is niet volledig te verzilveren, aangezien voor het leveren van deze zorg ook kosten worden gemaakt. Het is wel een maatschappelijke waardering voor de toegankelijkheid van zorg.</p> <p><i>We veronderstellen dat deze opbrengsten bij de zorgaanbieder neerslaan uitgaande van maand of weektarief afspraken. Bij verlaging van het week of maandtarief vanwege de behaalde efficiëntie gaat deze opbrengst voor de zorgaanbieder verloren en komt deze ten goede aan de zorgverzekeraar.</i></p>
Zorgverzekeraar	Hogere productiviteit	Bij PxQ financieringsafspraken komen de hierboven genoemde opbrengsten rondom hogere productiviteit terecht bij de verzekeraar. De nieuwe bekostiging van de wijkverpleging zal ook invloed hebben op deze SROI.

Social Return On Investment (SROI) methodiek

- ❖ Internationaal gevalideerde methode om de economische en maatschappelijke waarde van een investering zichtbaar te maken.
 - ❖ Maakt stakeholders en hun belang inzichtelijk
 - ❖ Monetarisering van alle investeringen en opbrengsten
- ❖ Resultaat is SROI ratio met weging alle investeringen en opbrengsten
- ❖ Opbrengst proces: draagvlak en commitment stakeholders

Wanneer SROI inzetten?

"SROI houdt, meer dan andere methoden, rekening met de fragmentatie in de zorg of de ingewikkelde bekostiging die bijvoorbeeld investeringen ontmoedigt omdat de baten elders vallen".

Zorginstituut Nederland en Nictiz - Evaluatie van eHealth-technologie

*"De SROI methode biedt uitkomst als er niet gezocht wordt naar meer geld, maar naar meer dan geld."
"Vooral in complexe situaties, waarbij er zowel meerdere investerende als profiterende partijen zijn, komt de SROI tot zijn recht."*

TPC - Tijdschrift voor public governance audit & control

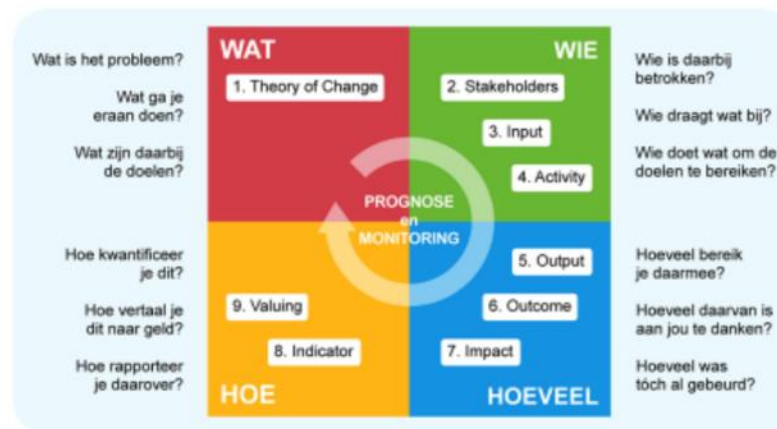
SROI principes

- **Betrek de stakeholders**
- **Onderzoek en begrijp wat er zal veranderen**
- **Waardeer wat er toe doet**
- **Betrek alleen relevante en significante zaken**
- **Claim niet teveel**
- **Wees transparant**
- **Verifieer de aannames en resultaten**

SROI methodiek

SROI referenties

- **Coöperatie Zelfzorg Ondersteund (2014/19):** 5 landelijke en 7 lokale vormen van ondersteunde zelfzorg in de eerstelijns
- **Plasmacure (2017):** Wondheling diabetische voet dmv koud plasma
- Raedelijk (2018/18): Gezamenlijk medisch consult (pre)diabetes
- **Diverse masterclasses (2018/20):** circa 40 lokale innovatieprojecten in zorg en welzijn
- **PGOsupport (2018/21):** een prospectieve en een retrospectieve analyse van PGOsupport, 12 analyses van patiënten- en gehandicaptenorganisaties, 4 analyses van vormen van lotgenotencontact
- Nederlands Huisartsengenootschap (2019): thuisarts.nl
- **2diabeat (2020):** wijkaanpak om de opmars van diabetes type 2 te stoppen
- **Vitaal Twente (2019):** Diameter
- **Vitaal Thuis (2019-2021):** Proactieve alarmering, Tele-revalidatie beeldschermzorg
- **Eigen initiatief (2019):** Flash Glucose Monitoring System
- **2013:** Preventieconsult

Grondslagen berekening

Referentieprijzen

Referentieprijzen, Zorginstituut NL, 2016

<https://www.zorginstituutnederland.nl/over-ons/publicaties/publicatie/2016/02/29/richtlijn-voor-het-uitvoeren-van-economische-evaluaties-in-de-gezondheidszorg>

	Referentieprijs 2014	Geïndexeerd voor 2021	Bron
Consumentenprijsindex verschil	99,4	109 9,6	CBS
<i>Cliënten, patiënten en mantelzorgers</i>	€ 14,1	€ 15,4	Zorginstituut NL
<i>Huisartszorg</i>			
Standaard consult	€ 33	€ 36,2 per consult van 10 minuten	Zorginstituut NL
Visite aan huis	€ 50	€ 54,8 per gemiddelde visite	Zorginstituut NL
Telefonisch contact	€ 17	€ 18,6 per gemiddeld contact	Zorginstituut NL
<i>Paramedische zorg</i>			
Fysiotherapie	€ 33	€ 36 per zitting van gemiddeld 30 min	Zorginstituut NL
Ofentherapie	€ 34	€ 37 per zitting van gemiddeld 30 min	Zorginstituut NL
Logopedie	€ 30	€ 33 per zitting van gemiddeld 30 min	Zorginstituut NL
Ergotherapie	€ 33	€ 36 per zitting van gemiddeld 30 min	Zorginstituut NL
<i>Medische zorg</i>			
Medisch specialist	€ 81	€ 89 per uur	Zorginstituut NL
<i>Thuiszorg</i>			
Huishoudelijke werkzaamheden (HH1)	€ 20	€ 22 per uur	Zorginstituut NL
Huishoudelijke ondersteuning (HH2)	€ 23	€ 25 per uur	Zorginstituut NL
Persoonlijke verzorging	€ 50	€ 55 per uur	Zorginstituut NL
Begeleiding	€ 58	€ 64 per uur	Zorginstituut NL
Verpleging	€ 73	€ 80 per uur	Zorginstituut NL
Behandeling	€ 120	€ 132 per uur	Zorginstituut NL

Literatuur (selectie)

- Zorginstituut Nederland. (2015) *Richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties in de gezondheidszorg*
<https://www.zorginstituutnederland.nl/over-ons/publicaties/publicatie/2016/02/29/richtlijn-voor-het-uitvoeren-van-economische-evaluaties-in-de-gezondheidszorg>